

VÄSTERBOTTENS
MUSEUM

SÖK DITT HUS I ARKIVEN

ANVÄNDBARA KÄLLOR OCH ADRESSER

Uppdaterad januari 2020

Digitala forskarsalen och Arkiv Digital

De två största arkivsajterna är **SVAR/Digitala forskarsalen** som tillhandahålls av Riksarkivet, och det privata företaget **Arkiv Digital, AD**, som själva genomför fotograferingar av arkivdokument ute på landsarkiven.

Mantalslängder mellan 1643 och 1820, *lagfartsböcker* mellan 1875 och 1933 samt *fastighetsböcker* från 1933 till 1980-talet finns i SVAR/Digitala forskarsalen. Här finns också stora kartsamlingar, Krigsarkivets kartmaterial samt Sveriges äldsta storskaliga kartor, över byar och gårdar från 1600-talet.

Sveriges alla *husförhörslängder*, de böcker kyrkan förde för att kontrollera församlingsbornas kristendomskunskaper finns att läsa i både SVAR och AD. De finns från omkring mitten av 1700-talet till omkring 1947. Från 1895 bytte de namn till *församlingsböcker*. Husförhöret hölls en gång per år och längderna fördes över varje by eller kvarter i socknar och städer.

Alla brandförsäkrade fastigheter finns i *AD i Städernas allmänna brandstodsbolag* som innehåller brandförsäkringshandlingar från alla svenska städer (utom Stockholm) för åren mellan 1828 och 1831. Här finns också *gårdsarkiv*, *bouppteckningar*, *mantalslängder* med mera.

Både SVAR och AD har bildvisningsprogram som fungerar på datorer, mobiler och surfplattor och med olika webbläsare, utan att du behöver installera något program. SVAR är gratis medan Arkiv Digital kräver ett abonnemang.

www.arkivdigital.se

www.sok.riksarkivet.se/digitala-forskarsalen

Riksarkivet tillhandahåller både forskningshjälp och kopior av handlingar mot en avgift. Du beställer genom att fylla i ett formulär på arkivets hemsida.

www.riksarkivet.se

www.riksarkivet.se/bestall-uppgifter

www.riksarkivet.se/geometriska

Nationell Arkivdatabas ger en överblick över Riksarkivet inklusive landsarkiven och även en del kommuner, folkrörelsearkiv och museer. Om du söker på ett personnamn eller en ort får du upp en träfflista med alla arkiv. Vissa uppgifter finns digitalt, men i de flesta fall måste du kontakta arkivinstitutionen i fråga.

www.sok.riksarkivet.se/nad

I **Krigsarkivet** kan du få uppgifter om *soldattorp* eller *militärboställen*. Soldattorpen kontrollerades noga. Det finns ofta detaljerade anvisningar för hur ett sådant skulle byggas, och det hölls regelbundna syner av torpen.

www.riksarkivet.se/krigsarkivets-kartor-och-ritningar

www.riksarkivet.se/kontakter-pa-krigsarkivet

I databasen **Folkräkningar** finns Sveriges befolkning förtecknade vart tionde år mellan 1860 och 1930.

www.sok.riksarkivet.se/folkrakningar

I **Landsarkiven** förvaras de flesta av de statliga och kyrkliga arkiven. De finns i Härnösand, Östersund, Uppsala, Stockholm, Karlstad, Vadstena, Göteborg, Visby och Lund och dit kan man åka och beställa fram handlingar till en läsesal.

www.riksarkivet.se/verksamhetsplatser

I **kommun- eller stadsarkiven** kan du hitta handlingar från mitten av 1800-talet och framåt. Innan kommunerna bildades 1862 var det socknarna som hanterade handlingarna och för handlingar från tiden före det får man söka i sockenstämmo-protokollen, som finns på SVAR och AD. Här finns till exempel byggnadsnämndernas arkiv med *planer*, *byggnadshandlingar*, *ritningar* och *bygglovshandlingar*. Bor du i ett gammalt skolhus kan du hitta uppgifter om det här.

<https://www.umea.se/umeakommun/kommunochpolitik/diari-umocharkiv/stadsarkivet.4.bbd1b101a585d7048000168990.html>

Lantmäteriet

2008 tog Lantmäteriet, över ansvaret för fastighetsregistret från tingsrätterna. Här får du upplysningar om hur fastigheten bildades, om det var genom hemmansklyvning, avstyckning eller annat, även om nuvarande ägare och när lagfarten upprättades, det aktuella taxeringsvärdet med mera. All information är offentlig, men får inte läggas ut på nätet på grund av personuppgiftslagen. Om du är fastighetens ägare kan du logga in med e-legitimation, annars uppsöka ett lantmäterikontor för att titta i fastighetsregistret.

Lantmäteriet erbjuder en karttjänst på webben, *Historiska kartor*, med kartor från 1628 och framåt. Här kan du få uppgifter om ägare, hemmansklyvningar och om storskiftet och laga skiften på 1700- och 1800-talen. Lantmäteriet har även den ekonomiska kartan mellan 1935 och 1978 som baseras på flygbilder och är mycket detaljerad. Här finns alla fastighetsbeteckningar utsatta och dessutom bokstäverna T och ST som står för Torp och Soldattorp.

www.lantmateriet.se

www.lantmateriet.se/sv/Kartor-och-geografisk-information/Historiska-kartor

Brandförsäkringsverket

Hos Brandförsäkringsverket, kan du söka i bildarkivet. Det finns fler än 70 000 dokument, som kartor och värderingsinstrument, ofta med detaljerade beskrivningar av byggnader.

www.brandverket.se

Digitalt museum

I samlingsportalen för ett stort antal svenska museer, Digitalt Museum, kan du söka bland mer än 2,5 miljoner föremål och kanske hitta gamla foton på ditt hus.

www.digitaltmuseum.se

Folkrörelsernas Arkivförbund

På Folkrörelsernas Arkivförbunds webbsida, hittar du länkar till folkrörelse- och föreningsarkiv i Sverige. I dessa arkiv kan det finnas *ritningar* och *handlingar* som rör bönehus, nykterhetsloger och bygdegårdar till exempel.

www.faf.nu/lankar.html

Hembygdens arkiv

Hos den lokala *hembygdsföreningen* eller *hembygdsmuseet* kan du få information om både ditt hus och bygdens historia. I många hembygdsföreningar har man gjort inventeringar av allt från soldattorp till hela byar. På *Sveriges Hembygdsförbund*, finns kontaktuppgifter till de lokala hembygdsföreningarna. Där finns även kontaktvägar till sajten *Bygdeband*, som är tänkt att bli en samlingsplats på nätet för all hembygdsforskning.

www.hembygd.se/shf

www.bygdeband.se

Släktforskningsarkiv

Sveriges Släktforskarförbund, har ett välbesökt forum, *Anbytarforum*, där man kan läsa om släkter, socknar, byar och skicka in egna frågor. Här finns också en faktabank och en butik med släkt- och bygdeforskningslitteratur.

www.genealogi.se/hem/sok-pa-rotter

<https://forum.genealogi.se>

Historiska böcker

Under 1800-talet trycktes många böcker med beskrivningar av svenska socknar, bruk, herrgårdar med mera. Många finns att läsa gratis direkt på webben i *Projekt Runeberg*, där många äldre svenska och nordiska böcker finns inskannade och avskrivna.

På 1930- och 40-talen gavs bokserien *Svenska gods och gårdar* ut länsvis, med fotografier och beskrivningar av många hus och gårdar i Sverige. Kolla på ditt lokala bibliotek eller sök via *Kungliga Bibliotekets* sökportal *Libris*.

www.runeberg.org

<http://libris.kb.se/hitlist?q=Svenska+gods+och+g%C3%A5rdar>

